

UDSKRIFT
AF
HØJESTERETS DOMBOG

HØJESTERETS DOM
afsagt torsdag den 21. august 2008

Sag 29/2006

(1. afdeling)

Fritz Amstrup

(advokat Henrik Garlik Jensen, c.o.)

mod

Ankenævnet for Patenter og Varemærker

(kammeradvokaten ved advokat Søren Holm Seerup)

Biintervenient: DAT-Schaub a.m.b.a.

(advokat Klaus Ewald Madsen)

og

Sag 403/2006

(1. afdeling)

DAT-Schaub a.m.b.a.

(advokat Klaus Ewald Madsen)

mod

Fritz Amstrup

(advokat Henrik Garlik Jensen, e.o.)

I tidligere instans er afsagt dom af Vestre Landsrets 7. afdeling den 23. november 2005.

I pådømmelsen har deltaget fem dommere: Torben Melchior, Poul Søgaard, Jytte Scharling,
Jon Stokholm og Michael Rekling.

Påstande

I sag 29/2006 har appellanten, Fritz Amstrup, gentaget sin påstand.

Indstævnte, Ankenævnet for Patenter og Varemærker, har påstået stadfæstelse.

DAT-Schaub a.m.b.a. er også for Højesteret indtrådt som biintervenient til støtte for Patentankenævnet.

I sag 403/2006 har appellanten, DAT-Schaub a.m.b.a., påstået sig tillagt sagsomkostninger for landsretten med 310.000 kr. eller et mindre beløb.

Indstævnte, Fritz Amstrup, har påstået stadfæstelse, subsidiært betaling af et mindre beløb.

Anbringender i sag 403/2006

Til støtte for at DAT-Schaub tillægges sagsomkostninger for landsretten, har selskabet anført, at det ikke er en betingelse for tillæggelse af sagsomkostninger til en biintervenient, at der er nedlagt påstand herom.

For det tilfælde, at der kræves en påstand, gøres det gældende, at DAT-Schaub under hovedforhandlingen i landsretten påstod sig tillagt sagsomkostninger.

Der er særlige omstændigheder, der taler for, at DAT-Schaub tillægges sagsomkostninger. Sagens udfald er af stor betydning for selskabet, som har spillet en væsentlig rolle for sagens oplysning og har afholdt meget betydelige udgifter i anledning af sagsførelsen.

Fritz Amstrup har vedrørende sagsomkostningsspørgsmålet anført, at det er en betingelse for, at en biintervenient kan tillægges sagsomkostninger, at der er nedlagt påstand herom. Det må lægges til grund, at DAT-Schaub ikke nedlagde en sådan påstand, inden sagen blev optaget til dom i landsretten. Han havde derfor ikke mulighed for at fremkomme med sine bemærkninger herom.

Uanset at DAT-Schaub har haft en betydelig indflydelse på sagens forløb og tilrettelæggelse, foreligger der ikke særlige grunde, der taler for, at selskabet tillægges sagsomkostninger.

Supplerende sagsfremstilling

Fritz Amstrup har i juni 1998 anlagt sag mod DAT-Schaub ved Østre Landsret med påstand om betaling af erstatning på 45.595.909 kr. for hævdet krænkelse af stridspatentet. Denne sag er udsat på Højesterets afgørelse i den foreliggende sag.

Forklaringer

Til brug for Højesteret er der ved Retten i Århus afgivet supplerende forklaringer af Fritz Amstrup, Knud Andersen, Per Larsen og skønsmændene Leif Rørbøl og Jørgen Dejbjerg.

Skønsmændenes supplerende forklaring er i retsbogen gengivet således:

"Skønsmændene patentagent Leif Rørbøl og ingeniør Jørgen Dejbjerg fik oplæst deres forklaringer afgivet i landsretten, og de tiltrådte disse forklaringer. Derefter havde de supplerende kommentarer på spørgsmål fra advokaterne til enkelte punkter i skønserklæringen og i bilagene. Det skønsmændene kunne gøre var, at lytte til parterne og deres advokater, og parterne var eksperter på det pågældende område. Skønsmændenes opgave var at finde ud af, om det, der lå på bordet efter at være behandlet, var godt eller ikke. Da de stod med tingene i hånden, var der enighed blandt appellanten og Knud Andersen om, hvorvidt noget var godt eller ej. Ingen af dem var i stand til dette, og de kunne ikke afgøre, om der var for meget eller for lidt fedt. Det virkede noget uoverskueligt, om der var for meget eller for lidt fedt, og de ved ikke, hvordan man har tegnet den pågældende kurve i bilagene. Under forsøgene kunne de som skønsmand ikke gå nærmere ind i betingelserne, men der er mange parametre, blandt andet temperatur og centrifugens omdrejningstal og sikkert også andre ting. Skønsmændene interesserede sig blandt andet for tidsfaktoren, og tarmene blev lagt ud på et bord, hvor begge parter stod og betragtede dem. Det skønsmændene var [interesset i var] navnlig at se, om den ene kørsel viste bedre tarme end den anden. Man kan tilføje, at den eneste parameter, der blev ændret på, var tiden, men temperatur og andre forhold blev ikke ændret. Skønsmændene så patentskrivelsen, hvori patenthaveren fremsatte den hypotese, at der var meget kritisk sammenhæng mellem den tid, hvori tarmene opholder sig i centrifugen og det opnåede resultat. Beskrivelsen af hvorvidt det drejede sig om 28 sek. og ikke 26 eller andre tider blev lagt til grund ved den første skønserklæring. I patentbeskrivelsen er der ikke indeholdt nogen sam-

- 4 -

menligningsforsøg eller oplysninger i øvrigt, hvorfor det kunne være en løs påstand. Der var en lang diskussion om, hvilke forsøg der skulle laves, hvor forsøgene skulle laves o.s.v., men skønsmændene følte det var rimeligt, at retten fik et lidt mere solidt grundlag for at træffe en afgørelse end bare at tro eller ikke tro på, om det var rigtigt med den præcise tidsstyring. Derfor fik de den ide, at man kunne se produktionen, der foregik, skønsmændene opfordrede eller i hvert fald fremsatte den ide, at man kunne se produktionen i gang, og de forestillede sig, at det var noget, der kørte som en rutine, så man kunne få syn for sagen. Det viste sig jo bare, at man ikke fik en egentlig produktion at se, og så kunne man spørge, hvorfor de skulle se det, men der var et formelt møde i landsretten i Viborg. Dommeren sagde, at det kunne være en ide, så godt som muligt at rekonstruere tingene for, at man kunne få et vist indtryk af, hvad der var rigtigt og hvad der var forkert i patentskrivelsen. Det var så at sige baggrunden for disse ekskursioner, og det var ikke skønsmændene, der skulle tilrettelægge forsøgene, hvilket de heller ikke havde forudsætninger for. Det må være parterne, der skulle kontrollere, at alting gik rigtigt, og skønsmændene kunne ikke diktere, hvad man kunne komme ind og se. Der var mange komplikationer med hensyn til at besigtigelserne kunne finde sted, men til sidst enedes man dog om, at man i Thisted så en svineslagting og i Ålborg så man kreaturer, hvor man havde anvendt en specialcentrifuge til dette formål, og når man så en produktion, ville det være mere retvisende. Skønsmændene besvarede en række yderligere spørgsmål, idet de uddybede svarene i skønserklæringen.”

Højesterets begrundelse og resultat

Patentspørgsmålet

Efter patentlovens § 2, stk. 1, kan patent kun meddeles på opfindelser, som er nye i forhold til, hvad der var kendt før patentansøgningens indleveringsdag, og som tillige adskiller sig væsentligt derfra.

Af de grunde, der er anført af landsretten, tiltræder Højesteret, at Fritz Amstrups opfindelse, som beskrevet i patentkravene, alene er en automatisk tidsstyring af en allerede kendt proces. Som anført af landsretten er der efter patentretlig praksis som udgangspunkt ikke grundlag for at opnå patentbeskyttelse af den blotte automatisering af en allerede kendt proces. Højesteret tiltræder endvidere, at Fritz Amstrup ikke har bevist, at den automatiske tidsstyring har særlige egenskaber, der fører til, at opfindelsen adskiller sig væsentligt fra, hvad der var kendt før

- 5 -

den 12. december 1980. Det for Højesteret fremkomne kan heller ikke føre til at fravige det nævnte udgangspunkt.

Da der herefter ikke er det fornødne sikre grundlag for at tilsidesætte Patentankenævnets afgørelse, stadfæster Højesteret frifindelsen af Patentankenævnet.

Sagsomkostninger

Højesteret finder, at det følger af retsplejelovens § 252, stk. 4, sammenholdt med § 322, at retten kan tillægge eller pålægge en biintervenient sagsomkostninger, selv om der ikke er nedlagt påstand herom.

Den retssag, som Fritz Amstrup har anlagt mod Patentankenævnet, er – påregneligt for Fritz Amstrup – af væsentlig betydning for retsforholdet mellem ham og DAT-Schaub, der herefter som biintervenient har udført et stort og for sagen relevant arbejde. Under hensyn hertil og til det opnåede resultat finder Højesteret, at der foreligger sådanne særlige grunde, at DAT-Schaub bør tillægges sagsomkostninger for landsret og Højesteret.

Efter sagens værdi og arbejdets omfang kan sagsomkostningsbeløbet for landsretten til dækning af udgiften til advokat til DAT-Schaub passende fastsættes til 250.000 kr.

Sagsomkostningerne til Patentankenævnet for Højesteret er fastsat til dækning af advokatudgift med 250.000 kr. og udgifter til transport og overnatning med 2.078 kr., i alt 252.078 kr.

Sagsomkostningerne til DAT-Schaub for Højesteret er fastsat til dækning af advokatudgift med 200.000 kr. og udgifter til transport med 3.050 kr., i alt 203.050 kr.

Thi kendes for ret:

Landsrettens dom stadfæstes med den ændring, at statskassen i sagsomkostninger for landsretten skal betale 250.000 kr. til DAT-Schaub a.m.b.a.

I sagsomkostninger for Højesteret skal statskassen betale 252.078 kr. til Ankenævnet for Patenter og Varemærker.

- 6 -

I sagsomkostninger for Højesteret skal statskassen betale 203.050 kr. til DAT-Schaub a.m.b.a.

De idømte sagsomkostningsbeløb skal betales inden 14 dage efter denne højesteretsdoms af-
sigelse og forrentes efter rentelovens § 8 a.

--oo0oo--

Udskriftens rigtighed bekræftes.

Højesteret, den 21. august 2008

Lisbeth Primdahl Simonsen

kontorfuldmægtig

SALÆRUDSKRIFT

UDSKRIFT
AF
HØJESTERETS RETSBOG

Torsdag den 21. august 2008 kl. 12.00 blev retten sat på sædvanligt sted i offentligt retsmøde. Retten blev beklædt af højesteretsdommer Torben Melchior. Protokolsekretær: Mikael Friis Rasmussen.

Der foretoges:

Sag 29/2006

(1. afdeling)

Fritz Amstrup

(advokat Henrik Garlik Jensen, e.o.)

mod

Ankenævnet for Patenter og Varemærker

(kammeradvokaten ved advokat Søren Holm Seerup)

Biintervenient: DAT-Schaub a.m.b.a.

(advokat Klaus Ewald Madsen)

og

Sag 403/2006

(1. afdeling)

DAT-Schaub a.m.b.a.

(advokat Klaus Ewald Madsen)

mod

Fritz Amstrup

(advokat Henrik Garlik Jensen, e.o.)

Fortsat fra 14. august 2008.

Der blev afsagt sålydende af dommerne Torben Melchior, Poul Søgaard, Jytte Scharling, Jon Stokholm og Michael Rekling vedtagne

D O M (se dombogen)

Efter beslutning af de samme dommere tillagde retten den for Fritz Amstrup beskikkede advokat, advokat Henrik Garlik Jensen, i salær for Højesteret 250.000 kr. + moms, der betales af statskassen i det omfang, der ikke er dækning af en retshjælpsforsikring.

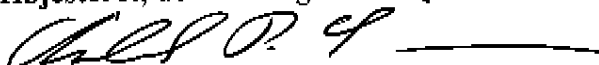
Sagen sluttet.

Retten hævet.

--00000--

Udskriftens rigtighed bekræftes.

Højesteret, den 21. august 2008,

Lisbeth Primdahl Simonsen

kontorfuldmægtig